

חידות

איזו הלכות נלמדות מהלכות סוכה להלכות מקוואות, להלכות איסור והיתר (תערוכות) (לחלק מהשיטות), ולהלכות גיטין? (לוי יצחק)

מ"ש בין קריאת התורה לד' מינים ושופר, שאותם ביטלו כשחל בשבת שמא יטלטלנו ואת קריאת התורה (בכל שבת) לא? (תורה ויראת שמים)

איזה דבר שאסור לעשותו בערב יו"ט ומותר לעשותו בער"ש, מותר לעשותו בעריו"ט אם הוא גם ער"ש? (פ. מ. מבני ברק)

איך יתכן שאדם נוטל ד' המינים ואומרים לו: אם האתרוג הזה הוא פסול יצאת ידי חובתך, אך אם הוא כשר לא יצאת ידי חובתך? (פ.מ. מבני ברק)

אפשרויות לתשובה מהמשיבים: נטל אתרוג קודם, נטל אתרוג כושי או ירוק בכוש, נטל שני אתרוגים יחד.

שאלות מרתקות לבין הזמנים בחרוזים בסוף הגיליון

תשובות ומו"מ ושמיעת החידות מפי המשיבים
חידות נוספות בקטגוריית 'חידות' (2<5)

פרשת שבוע-זאת הברכה

חלוקת העליות בשני וחמישי.

הק' ה"ה ישראל איסר זית בעיקבות השאלה ששאל ה"ה שלמה צבי בראנד בפרשת כי תבוא (עיי"ש באריכות) אפשר לשאול גם כאן מדוע בשני וחמישי שקוראים את פרשת זאת הברכה קוראים עד 'אלפי מנשה' שזה סוף ברכת יוסף ולא מספיק לקרוא ל' פסוקים עד סיום ברכת לוי כאשר יקראו לכהן עד 'ישא מדברותיך' וללוי עד סוף ברכת ראובן ולשלישי לקרוא את ברכת לוי, וראיה שיתכן לקרוא כך ולעצור לפני ברכת ראובן היא שכשחל שמחת תורה בשבת (כמו השנה) באר"י (שבו"ל לעולם הוא חל ביום חול) שצריך לחלק את הפרשה לז' עליות קוראים לכהן עד 'ישא מדברותיך', וא"כ מדוע בשני וחמישי כל שנה לא קוראים כך?
ותירץ תורה ויראת שמים שלכאורה אפשר לומר בפשטות שהאריכו את עליית הכהן כדי שללוי יקראו את הברכה של לוי וכך ללוי קוראים מברכת לוי עד סוף ברכת בנימין ולישראל קוראים את ברכת יוסף, ואמנם היה אפשר לקרוא לישראל מברכת בנימין אבל זה לא היה עוזר לקצר את הקריאה מכיון שכדי לקרוא לישראל ג"פ ולסיים בסוף ענין צריך בכ"מ לקרוא עד סוף ברכת יוסף.

ולפי זה הוסיף ה"ה חיים שאפשר לתרץ באופן זה גם את השאלה (שהובאה לעיל) בפרשת כי תבוא שגם שם קוראים עד שלישי אע"פ שגם עד שני יש י' פסוקים, וזאת כדי לקרוא שם ללוי את המילים 'והלוי אשר בשעריך' שנמצא בסוף עליית שני של שבת, ולכן קוראים לישראל עד שלישי.

וחידש ה"ה ישראל איסר זית שלפי הטעם שהביא תורה ויראת שמים היה אפשר לומר נפק"מ שאם אין כהן בביהכ"נ ואז ישראל עולה לשני ולא לוי היה אפשר לקרוא לראשון רק עד 'ישא מדברותיך' ולשני את ברכת ראובן ולשלישי את ברכת לוי, וכן בפרשת כי תבוא אפשר לקרוא פחות פסוקים. וכל זה כשאין כהן ולא כשאין לוי שאז עולה כהן גם לשני, משום שהוא גם משבט לוי ובפרט שבברכת לוי חלק מהברכה היא על הכהנים שבשבט. אבל ייתכן שהטעם שקוראים יותר פסוקים אינו מטעם זה אלא כדי להאריך בפסוקי הברכות מפני שהקריאה מעוררת את הזמן וא"כ לפי"ז גם כשאין כהן אין להפחית בקריאה.

והדגיש תורה ויראת שמים שכמובן שעל כל הנאמר אין לסמוך הלכה למעשה כלל וכל אחד יעשה שאלת חכם, ובפרט שה"ה ישראל איסר זית הביא טעם נוסף שאם הוא הטעם אין על מה לסמוך כלל ויתכן ששני הטעמים נכונים, ואם כבר נרצה לשנות מסדר הקריאה היה אפשר לומר גם בפרשת כי תשא ששם קוראים בשבת שני שלישי מהפרשה (92 פסוקים) לכהן וללוי, ולכל שאר הקוראים יחד קוראים רק שלישי מהפרשה (47 פסוקים) ועל זה ידוע הטעם שהפרשה מחולקת כך כדי שיקראו את מעשה העגל לשבט לוי שלא חטאו בעגל ולא לישראלים ואם היינו באים לשנות, גם שם אם אין כהן בביתכ"נ הו"א שיקראו את הפרשה בצורה שונה ולחלק את הפרשה בצורה סבירה יותר. אבל כמובן שהכל נידון לפילולא בעלמא וכל המשנה ידו על התחונה וצריך לעשות שאלת רב.

מו"מ ותוכן נוסף ושמיעת השיח מפי הלומדים בקטגוריית 'פרשת שבוע-זאת הברכה' (1<1<5<11)

והביא ה"ה שמואל מצפת מהמהרי"ל (מנהגים הל' יו"כ אות ל) בין כיפור לסוכות שאותם ד' ימים נתן הקב"ה מתנה לישראל שמוחל עוונותיהם כל אותם ד' ימים ואינו מתחיל למנות עוונותיהם אלא מיום ראשון של סוכות שנאמר 'ולקחתם לכם ביום הראשון' ר"ל ראשון הוא לעבירות, ולפי"ז מיושב שאף אם חוטאים הקב"ה מוחל ומתחיל לחשב העוונות רק מיום א' דסוכות וזהו הפשט בדברי המדרש.

והוסיף ה"ה שמואל מצפת שאמנם השל"ה (סוכה פרק נר מצוה אות ב) כותב על המהרי"ל שחלילה להאמין בזה להיות ד' ימים הפקר ואיש כל הישר בעיניו יעשה ואפילו יום א' בשנה אמרו רבותינו בחגיגה כל העובר עבירה אחת ואפילו

והקשה עליו נחלת הלוי שאם יכול להיכשל בעבירה שגורמת לדין מדוע אינו יכול להיכשל בעבירה בלי לעסוק במצוה שתגרום לחשבון?
והוסיף נחלת הלוי שאמנם הנוסח במדרש 'ראשון לחשבון עוונות' מתאים לפשט הזה אבל לכאורה אפשר להוסיף ולהקשות מהגמ' בכריתות (כה) שלחולקים על ר"א שסוברים שאפשר להביא אשם רק אם יש עבירה אפשר להביא רק במוצאי יוה"כ ולא ביוה"כ עצמו מפני שביוה"כ אין לאדם עבירות, אך קשה שבמוצאי יוה"כ כן יש עבירות ולא רק בסוכות, ואיך כתוב שראשון של סוכות הוא ראשון לחשבון עוונות?

תוכן העניינים:

ענייני דיומא

ראשון לחשבון עוונות. היחס בין ה'הכנה למצוה' ל'מצוה' עצמה. בטעם מצות ד' מינים והקשר לסוכות.

פרשת שבוע

חלוקת העליות בשני וחמישי.

דף היומי

קידושין מג. שלוחו של אדם כמותו ברציחה.

ענייני דיומא-סוכות

ראשון לחשבון עוונות

הקשה נחלת הלוי מה הפשט במה שכתוב שהיום הראשון של סוכות הוא ראשון לחשבון עוונות, וכי מפני שטרודים במצוות א"א לעשות עוונות?

וענה לו ה"ה שמואל בלוי שמהיכתי תיתי שיש פשט, דבר זה כתוב במדרש ומדבר על דרך הדרש ולא ע"ד הפשט.

אמנם נחלת הלוי חולק וסובר שחייב להיות שיש פשט, שאמנם יש מאמרי חז"ל שאפשר להבינם רק ע"י רמז וסוד ולא ע"פ הפשט, אבל לומר שלמדרש אין פשט פשוט לענ"ד זה לא נכון, שאמנם בפסוקי התורה זה לא הפשט הפשוט אבל לגבי מה שכתוב במדרש יש פשט פשוט כמו בשאר חלקי התורה, בשונה מהרמז והסוד, וצ"ע.

וה"ה שמואל מצפת תירץ ע"פ היסוד של הגר"א שבכל עבירה יש דין ויש חשבון, דין על עצם העבירה וחשבון על הזמן שעבר את העבירה שיכל לקיים בה מצוה, ולפי"ז אפשר להסביר שאמנם בין יוה"כ לסוכות יתכן שאדם יעשה עבירה ויחשב לו הדין על עצם העבירה אך מכיון שכל הזמן עוסקים (גם) במצוות לא יהיה את החשבון על מצוה שיכל לעשות בזמן זה.

לעזרה בשכתוב התוכן בעלון נא להשאיר הודעה במערכת בשלוחה 1<3<0

להאזנה לכל הנושאים מהלומדים ולמסירת דבריכם ללומדים חייגו ל'המשיב' 08-613-613-0

השארית הודעות למערכת בשלוחה 1<3<0 (ע"מ לקבל את תגובת המערכת יש להירשם למערכת ע"י הקלטת שם לומד כמפורט בתפריט)

יום אחד בשנה מעלה עליו הכתוב עבר כל השנה כולה, ולכן מסביר שד' ימים אלו הם ענפים מיו"כ לכפר עוונות של השנה שעברה בזכות שטורחים במלאכת שמים עם התעוררות הלב אז יש בימים עצמם מעין מחילה וסליחה ענפים מיום הכיפורים האמיתי אבל בלא התעוררות וכ"ש החוטא בהם ח"ו אדרבה ואדרבה עונשו מרובה, עיי"ש.

נענוע הלולב ועסוק בשאר מצוות החג והינו שמור ע"י המצוה אמור לחטוא פחות ולא שזה יהיה סיבה למה יחטא יותר (ג.ב. יתכן שעורבו כאן שני שאלות). ות"ה ה"ה חיים לכא' שההבדל הוא לא בשמירה של המצוה שהמצוה שומרת עליו מלחטוא אלא בטרדה, שלפני סוכות הוא טרוד ולכן לא עובר עבירות משא"כ בחג הוא אינו טרוד.

היחס בין ה'הכנה למצוה' ל'מצוה' עצמה

הביא המופשט שבפשט שמקובל שהחסידיים מחשיבים את ההכנה למצוה יותר מן המצוה עצמה, אבל מצינו בט"ז (תקפ"א) ששואל על מה שכתוב במדרש שיו"ט א' של סוכות הוא ראשון לחשבון עוונות והסיבה לכך היא מפני שכיוון שעסוקים עד אז במצוות זה טרוד בלולבו וזה באתרוגו וזה בסוכתו ולכן אין פנאי לעבור עבירות ורק בא' בסוכות זה ראשון לחשבון עוונות, ושואל הט"ז כמו ששואלים עוד רבים שהרי לפי"ז כ"ש בסוכות עצמו צריך להיות שאין פנאי לחטוא מפני שטרודים בקיום מצוות החג, ומת' הט"ז שאה"נ ובהכנה למצוה אנשים יותר טרודים משא"כ כשמגיע החג ואדם מגיע שמח וטוב לב יכול לחטוא יותר, ולכא' קשה שהרי כשאדם מקיים את המצוה ועסוק בקיום

בטעם מצות ד' מינים והקשר לסוכות.

הק' ה"ה שמואל מצפת שמצינו במצוות החגים שהתורה כתבה טעם לקיום המצוה כגון אכילת מצה בפסח מפני שלא הספיק בצקם להחמיץ, ומרור מפני שמררו את חייהם, ובר"ה תוקעים בשופר לזכרון תרועה, וביו"כ צמים לכפר על נפשותינו וכן בכל המצוות, וגם בסוכות מצות ישיבה בסוכה 'כי בסוכות הושבתי את בני ישראל', אבל ד' מינים לא מבואר למה התורה ציוותה לקחת ד' מינים ועוד יש להסתפק האם יש קשר בין ד' מינים לסוכות או שזה מצוה בפני עצמה לקחת ד' מינים בימים אלו וא"כ צריך להבין שבהג אחד יש שני מצוות שלא קשורות אחת לשניה שזה גם דבר שצריך להבין.

ות' **עובד השם** שכתוב בגמ' שהטעם לד' מינים היא כדי לעצור רוחות רעות וכמדומה שכתוב שם עוד טעם עיי"ש.

דף היומי-קידושין

קידושין מג. שלוחו של אדם כמותו בריצה.

הק' ה"ה ישעיהו שלומדים שלוחו של אדם כמותו בריצה מדוד מדכתיב 'אותו הרגת בחרב בני עמון' שהוא שלח אותו למלחמה להילחם ולמה זה נקרא שהוא הרג הרי גם אם יואב הוא שלוחו הרי בני עמון שהם אלו שהרגו אותו ודאי אינם נחשבים 'שליח' של דוד, ויואב לא הרג אותו?

והביא פלוני אלמוני שכתוב (לא זוכר את המיקום), הח"ח מביא את זה בהל' לשה"ר כלל א') שדוד המלך שלח את יואב לשים את אוריה בשורה הראשונה במלחמה כדי שהוא ודאי יהרג ולכן נקרא שלוחו.

והעיר ה"ה שמואל בלוי שמעשה זה ששלח דוד מכתב לשים את אוריה בשורה הראשונה כתוב בפסוק מפורש דכתיב (שמואל ב' פי"א, פס' י"ד-ט"ו) 'ויהי בבקר ויכתב דוד ספר אל יואב וישלח ביד אוריה: ויכתב בספר לאמר הבו את אוריה אל מול פני המלחמה החזקה ושבתם מאחרי ונכה ומת: שלא שלחו אותו סתם לקרב אלא שמו אותו דווקא במקום המלחמה החזקה שיש סבירות גבוהה שיהרג, ולכן כשהרג נקרא שהוא הרגו. וראיתי כתוב פירוש אחר שמה שעשו הוא לא ששלחו אותו למקום המלחמה החזקה אלא העיקר זה מה שכתוב 'ושבתם מאחרי' שדוד המלך שלח לאנשי הצבא שישומו אותו בשורה הראשונה ולא ישימו משהו אחרי שיעזור לו.

והזכיר ה"ה ישעיהו שעדיין זה לא מתרץ על הקושיה, שהרי אין כאן שליחות להרוג שיואב ואנשי הצבא לא הרגו ובני עמון אינם שלוחיו של דוד.

ות' ה"ה שמואל בלוי שכתוב לגבי יוסף 'והבור ריק אין בו מים' שמים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו, ושואל האור החיים שהרי אם יש בו נחשים

ועקרבים הרי זה מעשה רצח אז למה התורה מדגישה שאין בו מים? (והוא מת' שם שיש הבדל בין מים שאין להם בחירה לנחשים ועקרבים) עכ"פ מה שרואים מהשאלה של האור החיים שאם מכניסים אדם לבור בלי מים או נחשים ועקרבים הרי זה מעשה רצח אפילו אם הוא נהרג מהמים או הנחשים והעקרבים ולא ממי ששם אותו שם, וגם כאן כאשר שמו אותו במלחמה בצורה שיהרג הרי זה לש' שמאי נקרא שיואב הרג אותו והוא שלוחו של דוד.

והוסיף ה"ה יוסף כהן מזוועהיל שכל מה שאמרו כאן זה אמת אבל צריך להזכיר משהו שכתוב בגמ' (כמדומה בסנהדרין) שאוריה היה מורד במלכות (יש שם מח' רש"י ותוס' האם משום שדוד המלך אמר לו ללכת ולא הלך או משום שאמר אדוני יואב והקדים את יואב לדוד) וא"כ היה חייב מיתה והטענה על דוד היא לא על עצם הריגתו אלא ע"ז שלא דן אותו בב"ד כמורד במלכות.

והביא פלוני אלמוני שהגמ' שכתוב בה שאוריה היה מורד במלכות היא כאן בקידושין מג. שהגמ' שואלת לש' שחולקת על שמאי הזקן שלשיטתו אין שליח לדבר עבירה (וכך ההלכה) איך היא תדרוש את הפסוק על אוריה החתי ומת' שאוריה היה מורד במלכות, וא"כ לש' שמאי שבסוגייתו אנו דנים אוריה לא היה מורד במלכות.

הק' ה"ה יוסף כהן מזוועהיל שהשאלה היא אם יואב ידע שאוריה מורד במלכות?

והשיב לו פלוני אלמוני שמה זה משנה אם יואב ידע שאוריה מורד במלכות שהרי לש' שמאי לא מדובר מדין מורד במלכות.

הלוספת תגובתכם ולהאזנה לתגובות נוספות ושמיעת השיח מפי המשיבים בקטגוריית דף היומי-קידושין' (2<3<7)

ג' שאלות מרתקות לבין הזמנים בחרוזים:

הנה יש להקשות, באותם בני חו"ל שנהגו יו"ט שני לעשות, האם יכול אותו בן ניכר, לומר לחבירו שבארץ ישראל גר, אבא עשה למעני, עשה לי מלאכה ביו"ט שני, האם יכול, כיון שסוף סוף עבור ישראל זהו יום חול, או שנאמר שהדברים דומים, לאמירה לעכו"ם המתורת רק באופנים מסוימים?

עוד צריך להחכים, בשני יהודים טהורים וצדיקים, שאחד מהמהמרים לבוא כמאמר הפייטן, מקדים לקבל שבת לפני הזמן, אך לפתע בעודו ממנה, נזכר ששכח לכבות את האור במקרה, האם יכול לבקש מחבירו המיקל, כבה לי את האור שלא אצטרך שבת לחלל?

על זו הדרך בהיתי בישיבה, התעורר לי ספק במקרה הבא, ישבו מספר בחורים, כולם יראים שלימים וטהורים, ואחד מהם הינו פותח בקבוקים, האם יכול לומר לחבירו שאינו מהצדיקים, אבא פתח לי את הבקבוק במהרה, או שזו כאמירה לעכו"ם שאסורה?

החזרתם בתורה, החזרתם בתורה.

נושאים נוספים שעלו במערכת השבוע: הישענות הכה"ג בידיו ביה"כ, מה מועיל התשובה ביה"כ, ומצפים לישועה, מה הפירוש 'סלה', בענין ידיו מעשר שני, גיטין ב: עד א' נאמן באיסורין, קידושין ב: בתו' ישינים, זרזין מקדימין למצוות, כמות הפעמים ביום שאומרים פס' ראשון של קר"ש, סינוך במחצלת ששזורה בחוט ברזל, דפנות ולייטטים עם נקב מפולש, פסל היוצא מן הסוכה ע"ג סוכה אחרת, מה הפשט ביש טעם ואין ריח ויש ריח ואין טעם, מה הנקודה בחג הסוכות, מעגל השנה והמועדים איפה מתחיל ואיפה נגמר, שינוי מיקום הדפנות משנה לשנה, ועוד...

300 עלונים נתרמו לזכות הרב קול הזה ולכל משפחתו לברכה והצלחה בכל העניינים ברוחניות ובגשמיות

לחצו כאן או הקדשה נא להשאיר הודעה במערכת במספר 08-613-613-0 בשלוחה 1<3<1

הדברים נכתבו ע"ד הכותבים בלבד ולא ע"ד המשיבים, ויתכנו חילוקי דעות ושגיאות בין מה שנאמר למה שנכתב. לדיוק הדברים יש לשמוע את הדברים מפי אומרם. כמו"כ התוכן הוא מדברי המשיבים ללא בדיקה במקורות ואין לסמוך על הדברים למעשה.